

JUNI 2021

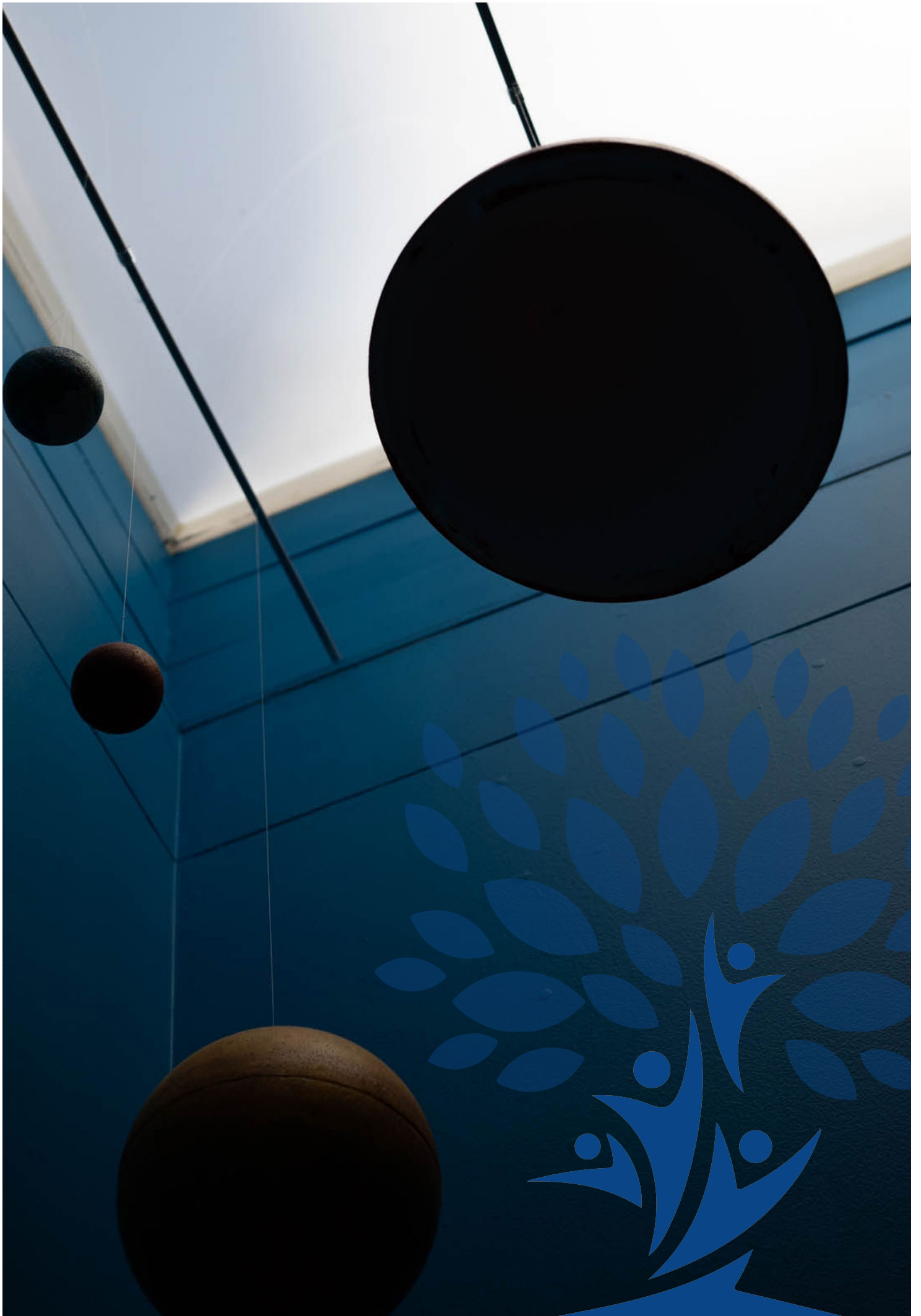
EN FÆLLES TILGANG TIL ARBEJDET MED

ELEVERS BEKYMRENDE SKOLEFRAVÆR

SKOLE OG UDDANNELSE
SVENDBORG KOMMUNE

Svendborg
Kommune

INDHOLD

Hvorfor har vi fokus på fravær?	2
Vi har fokus på det bekymrende fravær	2
Skolefravær starter nogle ... – dagtilbuds rolle.....	3
Begrebsafklaring – der er to spor i skolernes fraværarb.	3
Beskyttende faktorer og risikofaktorer	5
Skolen har en helt særlig rolle	6
Samspillet mellem aktører i Svendborg Kommune	9
Barnet – den unges perspektiv	10
Handleguide - bekymrende fravær	11
Familieafdelingen	12
Pædagogisk Psykologisk Rådgivning.....	13
SSP.....	14
Interkulturelt Team	15
Sundhedsplejen	16
Ungdomsskolen	17
Åben anonym rådgivning	18
UU Sydfyn	19
Kontaktinformation på aktører	22

FRAVÆR

Hvorfor har vi fokus på fravær?

I Svendborg Kommune er vi optaget af at udvikle mangfoldige læringsmiljøer, og vi er optaget af, at børn og unge skal respekteres for det, de er, og det de kan. Derfor har vi ambitioner på alle børns vegne og høje forventninger til det, de kan og deres væsentlige bidrag til fællesskabet.

Vi arbejder for børns ret til et favnende dagtilbuds- og skoleliv, der har fokus på den enkeltes potentiale og progression samt trivsel, læring, udvikling og dannelse. Det forudsætter, at alle parter hele tiden arbejder på at skabe robuste læringsfællesskaber, der ser mangfoldighed og diversitet som en ressource.

Robuste og mangfoldige læringsmiljøer er grundlæggende elementer, når man vil forebygge skolefravær blandt børn og unge

Robuste og mangfoldige læringsmiljøer er grundlæggende elementer, når man vil forebygge skolefravær blandt børn og unge. At forebygge fravær er et væsentligt opmærksomhedspunkt, da det kan påvirke børn og unges emotionelle, sociale og faglige udvikling negativt. På kort sigt kan det føre til ringere skolepræstationer end forventet, færre oplevelser af mestring, stress, social isolation, familiespændinger og kon-

flikter. På lang sigt kan det føre til frafald på ungdomsuddannelserne, manglende uddannelse, problemer med at få arbejde, økonomiske problemer, angst og depression, som kan føre til behov for behandling, indlæggelse og invalidering.

Uddannelse er en af de vigtigste faktorer ift. at bryde negativ social arv og modvirke mistrivsel, derfor er det absolut afgørende, at man kommer i skole, og at man kommer i skole hver dag!

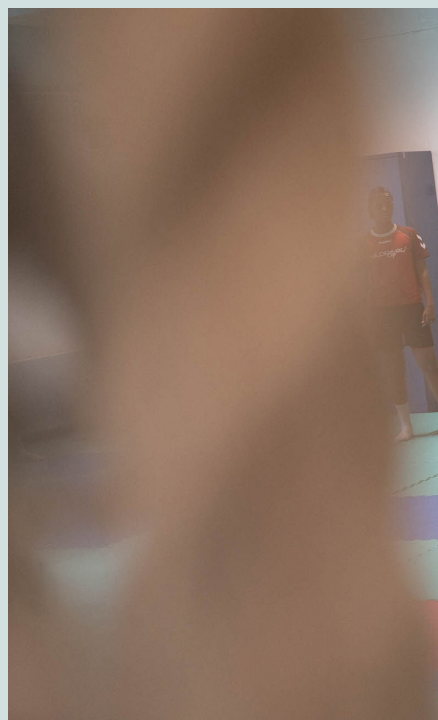
Vi har fokus på det bekymrende fravær

De sidste mange år har det gennemsnitlige fravær i Svendborg Kommune ligget stabilt omkring landsgennemsnittet, men der er fortsat grund til en målrettet fokus, ikke mindst i forhold til den gruppe af elever, der har et bekymrende fravær. Det er ingen enkel sag at hjælpe netop denne gruppe børn, for der er ofte tale om komplekse og dynamiske problematikker, som

er indlejret i og flettet ind i børns hverdagsliv, skoleliv, familieliv og ikke mindst deres indre liv.

Hvis vi skal blive endnu bedre til at tage hånd om netop denne elevgruppe, så skal kvaliteten i det tværprofessionelle samarbejde styrkes, dvs. på tværs af afdelinger og professioner (fx lærere, pædagoger, PPR, socialrådgivere, sundhedspleje, Interkulturelt Team, SSP m.fl.). Det skal være med udgangspunkt i en helhedsorienteret og rettidig indsats, fælles mål, fælles viden og gensidig respekt. På den baggrund er der nu udarbejdet en fælles beskrivelse af arbejdet med bekymrende skolefravær i Svendborg Kommune.

(Se uddannelsesstatik.dk)

Skolefravær starter nogle gange før man er begyndt – dagtilbuds rolle

Denne folder er først og fremmest rettet mod elever i skolen, men det er vigtigt at have for øje, at arbejdet med at forebygge fravær starter i barnets tidlige år.

I dagtilbud arbejder man med FOKUS, som står for Fælles Opmærksomhed og Konkret Udviklings Samarbejde. I dagtilbuddenes arbejde med FOKUS trivselsvurderes alle 0-5-årige børn i dagtilbud minimum én gang årligt.

FOKUS blev i 2015 igangsat på dagtilbudsområdet med afsæt i Socialstyrelsens opsporingsmodel for børn i begyndende mistrivsel med et ønske om at arbejde med tidlig indsats for at understøtte alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Formålet med FOKUS er, at dagtilbud får fælles opmærksomhed på de børn, som er i begyndende mistrivsel. På denne baggrund kan dagtilbud, sammen med forældre og de tværfaglige samarbejdspartnere, igangsætte konkret udviklingssamarbejde omkring barnet for at understøtte barnets trivsel – både i barnets hverdag i dagtilbuddet, og når barnet er på vej videre i en overgang til eksempelvis skole.

I en trivselsvurdering indgår også en vurdering af barnets fremmøde i dagtilbuddet, da vi ved, at et lavt fremmøde i dagtilbud kan være en indikator på et senere fravær i skolen.

Begrebsafklaring – der er mindst to spor i skolernes fraværsarbejde

Der findes mange forskellige typer af fravær, og i en skolekontekst bliver man nødt til at skelne mellem men også arbejde i to spor

I bekendtgørelsen om fravær er der klare regler for, hvordan skolerne skal registrere, monitorere og agere i forhold til disse typer af fravær.

Denne folder har fokus på bekymrende skolefravær. Bekymrende fravær kan være, men er ikke altid lig med ulovligt fravær. Bekymrende fravær kan også være bestemte uhensigtsmæssige fraværsmønstre, ligesom der fx også kan være tale om fravær, der er accepteret af forældrene.

Det er vigtigt, at de fagprofessionelle rundt om barnet, ikke mindst skolen, har viden om og indsigt i disse typer af fravær:

1

Fraværstyper, der er defineret rent juridisk

(jf. Bekendtgørelse om elevers fravær fra undervisningen i skolen)

1. fravær på grund af sygdom
2. fravær med skoleledelsens tilladelse (ekstraordinær frihed)
3. ulovligt fravær.

2

Fraværstyper, der er defineret via forskning

(Se fx Skolens fraværende børn – Årsager og indsatser. Dafolo)

1. Skolevægtring
2. Pjækkeri
3. Skoletilbageholdelse
4. Skoleeksklusion

1. Skolevægtring er, når en elev har modvilje eller nægter at gå i skole. Eleven skjuler ikke fravær fra forældre og har ingen antisocial adfærd. Forældrene forsøger at få barnet i skole/har ønske om det.

2. Pjækkeri er, når en elev en hel eller noget af dagen er fraværende. Fraværet sker uden tilladelse, og barnet forsøger at skjule fravær.

3. Skoletilbageholdelse er forældremotiveret fravær. Fraværet er ikke skjult for forældre, og det er forældrene, der bestræber sig på at holde barnet hjemme.

4. Skoleeksklusion er forårsaget af ting, der kan have med skolen at gøre. Det kan fx være, at skolen anvender disciplinær eksklusion på en upassende måde eller, at skolen ikke tager vare på barnets psykiske, fysiske, faglige, emotionelle behov (fx it-rygsæk). Det kan også være, at skolen undlader at opfordre barnet til at deltage i undervisningen.

Bekymrende fravær kan være, men er ikke altid lig med ulovligt fravær

Beskyttende faktorer og risikofaktorer

I forhold til tidlig opsporing af bekymrende elevfravær er det væsentligt at være opmærksom på, hvilke beskyttende faktorer og risikofaktorer, der findes. Faktorerne sætter fokus på en række årsager, der kan øge eller reducere en elevs risiko for at udvikle bekymrende fravær. Faktorerne vil ofte være svære at "se", men de beskyttende faktorer kan betragtes som faktorer, der i sig selv bidrager til skoleelevers fremmøde.

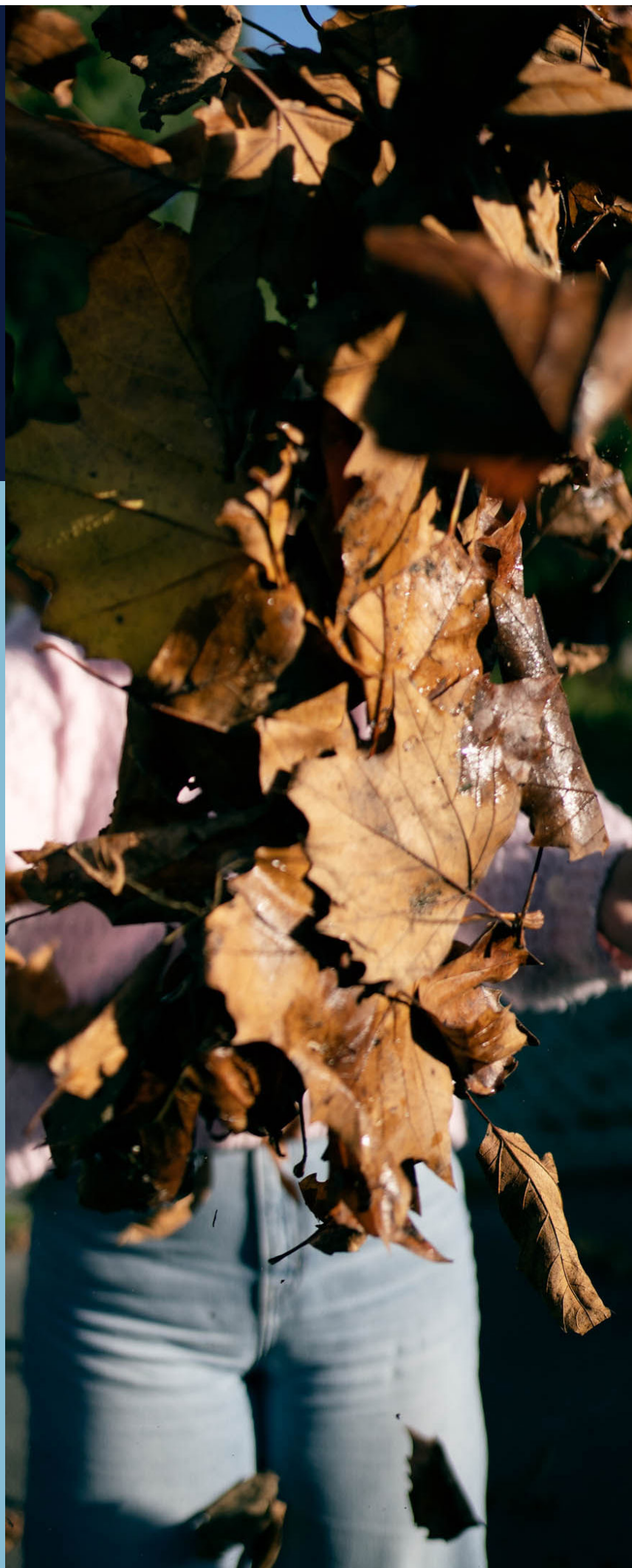
Beskyttende faktorer

- Mangfoldige læringsmiljøer
- Tydelig og konsekvent fraværspolitik
- Ledelsesfokus på fravær
- Hurtig opfølgning
- Socialfaglige kompetencer
- Klasseledelse
- Stærkt skole-hjem-samarbejde
- Engagement (medarbejdere) – at have eleverne på sinde
- Meningsgivende undervisningsindhold
- Trivsel
- Venner
- God voksen-relation
- Passende faglige udfordringer
- Robusthed
- Passende søvn
- Sunde vaner.

Risikofaktorer

- Dårlige faglige forudsætninger
- Hyppige lærerskift
- Dårligt lærer-elev-forhold
- Gruppepres ("dårligt selskab")
- Over- eller understimulering
- Psykiske forhold (elev/familie)
- Familiære problemstillinger/skilsmiss
- Manglende forældreevne
- Misbrug (elev/familie)
- Lavt selvværd
- Skoletræthed
- (Mange) skoleskift
- Ensomhed
- Manglende fremtidsudsigter

Kilde: Handlevejledning – Bekymrende fravær – Aalborg Kommune

Skolen har en helt særlig rolle

Skolen har en helt særlig rolle i forhold til at forebygge OG opdage bekymrende fravær. I dette afsnit beskrives de grundlæggende opgaver samt rollefordeling.

Forebyggende arbejde

Som udgangspunkt vil langt de fleste børn rigtig gerne i skole og opleve at være en del af skolens fællesskab både fagligt og socialt. Når et barn ikke kommer i skole, kan der være mange forskellige årsager, herunder sociale/psykiske/familiære årsager, men fra skolens perspektiv er det særlig vigtigt at have fokus på:

- Hvad er det i skolen, som barnet vil væk fra?
- Hvad er det i skolen, som holder barnet væk?
- Hvad kunne trække barnet tilbage i skolen?

I Svendborg Kommune er arbejdet med mangfoldige læringsmiljøer også en del af fraværsarbejdet. Ved netop at udvikle og tilbyde læringsmiljøer, der

afspejler den enkeltes behov, og som samtidig er spændende, involverende og lærerige fællesskaber, minimerer man risikoen for, at et elev vælger at blive væk fra skolen, som en løsning.

Med inspiration fra Gro Emmertsen Lund på debat.skoleliv@pol.dk

Rollefordeling på skolerne i forhold til at forebygge og arbejde med fravær

Klasseteamet

Klasseteamet arbejder som altid forbyggende ved løbende at udvikle læringsmiljøer, der tilgodeser fællesskabet og den enkelte bedst mulig. Det er klassens lærere og pædagoger, der har den daglige tætte kontakt til eleverne. Derfor har de to centrale opgaver i forhold til fravær:

1. At registrere elevernes fremmøde på daglig basis. Præcise fraværsdata er et afgørende element i arbejdet med at forhindre, at fravær udvikler sig i bekymrende retning.

2. At reagere, hvis de på baggrund af data, løbende observationer og refleksioner ser tegn på en bekymrende udvikling hos en elev.

klasseteamets opgave er at registrere og reagere

...Fortsættes næste side

Skolens administrative personale

Skolens administrative personale monitorerer løbende, og minimum hver 14. dag, fraværdata på elevniveau i skolens elevsystem. Ikke mindst for at sikre, at skolen reagerer rettidigt i forhold til ulovligt fravær.

Når skolerne monitorerer fravær, holder man både øje med, om eleven har for meget ulovligt fravær (jf. kriterierne i bekendtgørelse om elevers fravær fra undervisningen), OG om der er tegn på bekymrende fravær.

For at sikre systematisk og ensartet tilgang til registrering og håndtering af fravær på tværs af skolerne er fravær et tilbagevendende punkt på møderne i sekretærnetværket.

Ledelse

Ledelsen har en afgørende rolle i skolernes arbejde med fravær både i den løbende monitorering af fravær blandt eleverne, og når en sag udvikler sig til bekymrende fravær.

Ledelsen orienteres løbende og systematisk om elevfravær, og det er ledelsen, der i samarbejde med det enkelte team vurderer, om der er behov for at afholde et almindeligt møde, KIM-møde, Tværfagligt møde eller lignende.

Tilsvarende er det ledelsen, der har ansvar for at inddrage de rette aktører, når der er tale om bekymrende fravær. Se handleguide på side 14 samt efterfølgende oversigt.

Ressourceperson

Den enkelte skole udpeger et medlem af skolens vejlederteam eller ressourcecenter, der får en plads i skolens fraværsteam, og som har en særlig rolle i arbejdet med bekymrende fravær, herunder en særlig (forskningsinformeret) viden om fravær og forbyggende indsatser, mulige tiltag, samt det tværprofessionelle samarbejde i Svendborg Kommune. Det vil typisk også være ressourcepersonen, der har indsigt i 'Spørgeskemaer til brug

ved bekymrende skolefravær og /eller skolevægning v. Region Syddanmark' eller andet screeningsmateriale.

Skole og Uddannelse

På tværs af alle skoler følger Skole og Uddannelse løbende fraværdata på elevniveau. Når der er tale om elever med bekymrende og/eller for meget ulovligt fravær, kontakter Skole og Uddannelse den enkelte skole for at sikre, at skolen er opmærksom på den/disse elev(er).

IT-understøttelse

Skole og Uddannelse vil løbende undersøge og være optaget af at finde it-løsninger, der kan understøtte registrering og monitorering af fravær. Fx løsninger hvor elevernes selv står for fremmøde-registrering.

To spor i registrering af fravær

Ulovligt fravær (kvartalsvis) lovbundet

7-8 pct. møde med forældre om bekymring

10 pct. orientering af forældre om konsekvens af 15 pct. fravær

15 pct. underretning til Familieafdelingen

Bekymrende fravær typiske kriterier

Fire eller flere fraværperioder gennem seneste måned

8 procent ulovligt fravær gennem seneste måned

11 eller flere perioder med fravær gennem seneste skoleår

Skolens fraværsteam

Fraværsteam

Alle skoler i Svendborg Kommune har et fraværsteam, der har et særligt ansvar i forhold til skolens arbejde med fravær.

Fraværsteamet består typisk af:

- En ledelsesrepræsentant
- En vejleder, eller en medarbejder fra et resourcecenter eller lignende
- En repræsentant fra skolens administrative personale

Ad hoc

- Skolens psykolog
- Fremskudt socialrådgiver

Skolens repræsentanter i fraværsteamet gør status hver 14. dag på baggrund af fraværregistreringer og andre løbende observationer – typisk som fast punkt på allerede eksisterende mødefora.

Skole og Uddannelse anbefaler, at der systematisk afholdes KIM- og/eller Tværfagligt møde – minimum én gang om måneden, og at fravær altid er fast punkt på dagsordenen.

Alternativt indkaldes PPR psykolog og fremskudt socialrådgiver ad hoc (fysisk eller digitalt), når nødvendigt i forhold til sparring på aktuel fraværproblematik.

Samspelet mellem aktører i Svendborg Kommune

På side 14 er der indsat en handleguide, der beskriver elementer/faser i arbejdet med bekymrende fravær. Det er dog en særskilt pointe, at arbejdet med bekymrende fravær ikke kan sættes på formel, da hvert barn er unikt, så der vil altid være behov for at tilpasse forløbet og løsningerne til den konkrete situation.

Derudover indeholder denne folder en oversigt over de forskellige aktører i Svendborg Kommune, der arbejder med bekymrende fravær, samt en beskrivel-

Arbejdet med bekymrende fravær kan ikke sættes på formel

se af deres rolle og de muligheder, de har i deres 'værktøjskasse'.

I nogle situationer, forhåbentlig de fleste, er der tid til at få inddraget forskellige aktører med henblik på sammen at udtænke fælles løsninger, men i nogle situationer er der behov for at udarbejde en underretning med det samme.

Ofte vil der være behov for håndholdte løsninger. Det kan fx være, at eleven deltager i undervisningen hjemmefra via computer eller tablet i en periode, eller at der tilrettelægges undervisning uden for folkeskolen jf. folkeskolelovens § 9 osv.

Alle aktører har et fælles ansvar for at finde en løsning

en indsats, så snart der er tegn på, at en elevs fravær er ved at udvikle sig i bekymrende retning, MEN alle aktører har et fælles ansvar for at finde den bedst mulige løsning for eleven og være med til at følge den til dørs.

Derfor skal skolen sikre, at der altid udarbejdes en **handleplan**, sådan at mål, rollefordeling og indsatserne er klare, at aftaler fastholdes, og at det er klart, hvornår der igen følges op.

Som udgangspunkt er det **skolen, der er sagsbærer**, og dermed ansvarlig for at igangsætte

Når sagen starter i Familieafdelingen

I de situationer, hvor Familieafdelingen har en aktiv sag vedr. et skolesøgende barn, skal Familieafdelingen være særligt opmærksom på at inddrage tværfaglige aktører, for belysning af sagen. Dette for, tidligt i processen, at undgå at barnets mistrivsel udvikler sig til skolefravær. Der bør især være dette fokus, når underretningen, barnet selv eller forældrene omtaler skolevægring eller faglige udfordringer.

I sådanne situationer har Familieafdelingen ansvar for udarbejdelse af handleplan.

Barnet – den unges perspektiv

I arbejdet med bekymrende fravær er barnets perspektiv altid vigtigt at holde sig for øje.

De voksne omkring barnet ser fraværet som et problem. Men for barnet er fravær en (uhensigtsmæssig) løsning på problemet eller en flerhed af problemer – i, omkring og udenfor skoleregion.

Derfor bliver man nødt til at gå på opdagelse i, hvad der ligger bag barnets fravalg af skolen jf. de fire typer fravær; skolevægring, pjækkeri, skoletilbageholdelse eller skoleeksklusion.

Som voksne omkring barnet bør man derfor være opmærksom på en flerhed af faktorer, der kan vedligeholde fravær - særligt forhold i og omkring undervisningsmiljøet og klassefællesskaberne. Men det kan også være sårbarheder hos barnet eller andre omstændigheder, der i barnets perspektiv gør det enten mere attraktivt eller oplevet nødvendigt at blive hjemme og dermed at fravælge skolen.

Det er derfor centralt at inddrage barnet i en dialog/afdrækning. Her vil man

med fordel kunne lade sig inspirere af 'Spørgeskemaer til brug ved bekymrende skolefravær og /eller skolevægring v. Region Syddanmark' eller lignende materiale.

Samtidig skal man være optaget af at identificere den eller de voksne, der har en god relation til barnet. Den gode relation er ofte nøglen til at få barnet i tale og med i en vellykket proces. Det kan både være en lærer, en pædagog, en frivillig, et familiemedlem, en nabo etc.

For de voksne er fravær problemet – for barnet kan fravær være en løsning

Sager med bekymrende fravær er ofte meget komplekse, og der vil ofte men ikke altid være en indsats både i skolen og i hjemmet.

Selvom der eventuelt er indsatser i hjemmet, så skal man som skole altid interessere sig for, hvorfor barnet ikke oplever skolen som den beskyttende, normaliserende faktor, den som udgangspunkt burde være, og man skal handle på den baggrund. Skolen vil kunne være et miljø, hvor vi som professionelle kan have en direkte og positivt motiverende indflydelse.

Endelig er det en vigtig pointe, at når der i arbejdet med at nedbringe fraværet formuleres mål for barnet, så vil selve handleplanen have fokus på de ansvarlige voksne og systemet omkring barnet. Her skal det beskrives, hvad de skal gøre anderledes for at give mulighed for, at barnet kan handle anderledes og komme i skolen igen.

Handleguide - bek

Handleguide i forhold t

1. Løbende fokus på elevernes trivsel og fraværdata

Klasseteamet skal holde øje med og reagere, når de oplever, at eleven har/er:

- Begyndende skred i fremmødet
- Dalende motivation i undervisningen
- Udfordrende klassefællesskaber
- Sårbare/problematiske lærer-elev-relationer
- Sammenfald i fravær søskende i mellem
- Ingen venner
- Er fagligt langt foran eller bagud ift. klassen
- Laver ikke lektier
- Kommer i "dårligt selskab"
- Har dårlig opførsel
- Trist eller tilbagetrukket
- Faldende karakterer
- Mistanke om misbrug eller kriminell adfærd
- Svære vilkår i familien fx dødsfald, skilsmisse m.v.

Hvis der er fastlæggelse af proces, de

-
-
-
-
-

OBS!

- Det er
- Team
- om el

Skolens fraværsteam monitorere

Mulige aktører eller udfald, der kan kom

Frivillige organisationer

Privat netværk

Boligsocial Helhedsplan

Interkulturelt Team

Sundhedsplejen

UU - Sydfyn

Ungdomsskolen

SS

Husk altid at have en helt konkret plan for elevens "tilbagevendende" til klassen og undervisningen - hvem

Bekymrende fravær

Til bekymrende fravær

2. Bekymrende fravær konstateres, og der handles

For bekymrende fravær, skal der handles yderligere. Det er op til den enkelte skole at udarbejde en procedure, men det vil typisk være skolens fraværsteam, der igangsætter den videre handling, som indeholder et eller flere af nedenstående tiltag.

Inddragelse af ansvarlig (afdelings)leder

Afdækning af barnets perspektiv – type af fravær

Indkaldelse til møde med elev, forældre, klasseteam og andre relevante aktører med henblik på at få lagt en plan for nedbringelse af fravær.

Direkte involvering af og dialog med PPR via KIM og/eller Tværfaglige møder

M.v.

Det er obligatorisk for skolen at udarbejde handleplan

hvis lærer eller vejleder/ressourceperson har ugentlig kontakt med forældrene og barnets fravær, når handleplan er iværksat.

Indsamling af løbende fraværdata

Alle tiltag er i spil på **alle** tidspunkter i forløbet.

PPR - KIM-møde

Tværfagligt møde

Familieafdelingen

SP

Fremskudte socialrådgivere

Underretning

Åben rådgivning

hvem tager imod, hvem følges eleven med, hvordan bliver der fulgt op på eventuelt fagligt efterslæb etc.?

FAMILIEAFDELINGEN

Familieafdelingens rolle, når der er tale om bekymrende fravær:

- Modtage underretning vedr. enkeltstående problematik (ulovligt fravær – ny praksis).
- Modtage underretning vedr. kompleks problematik, der også indebærer skolefravær.
- Afklare om barnets problemer indebærer, at barnet/den unge er i målgruppen for servicelovens bestemmelser (afklarende møder med forældre/ barn skole, PPR, sundhedspleje for afklaring af forudgående tiltag og de perspektiver, der er for barnets mistrivsel).
- Afklare om der er tale om en afgrænset problemstilling, der begrunder indsats jf. LSS § 11.3.
- Træffe afgørelse, udarbejde BFU (børnefaglig undersøgelse) og iværksætte foranstaltninger, samt følge op på disse.
- Indkalde relevante parter i sagerne til inddragende netværksmøder i start af sag og ved opfølgninger.

Værktøjskasse – konkrete tiltag/tilbud:

Fremskudt Socialrådgiver

- Børn og unge, hvor det ikke vurderes, at der er grundlag for underretning. Indsats henvises og igangsættes oftest i samarbejde med skole og dagtilbud. Der er ikke en "sag" i Familieafdelingen. Indsatsen koordineres primært med henviser.
- Afholdelse af inddragende netværksmøder.

Indsatser efter LSS § 11.3

Kendetegnet ved afgrænset/tydelig problemstilling, korterevarende indsats.

Familierådgivning
 Familierterapi
 Støtteperson
 Psykologsamtaler

Foranstaltninger jf. LSS § 52.

Familierådgivning
 Kontaktperson
 Aflastning
 Psykologsamtaler
 Anbringelse

Herudover samarbejde fra Familieafdelingen med Børne- og Ungdomspsykiatrisk afdeling, Familieretshuset, Praktiserende læge (dog sjældent), Lokopsykiatrien, o.lign.

PÆDAGOGISK PSYKOLOGISK RÅDGIVNING

PPR's rolle, når der er tale om bekymrende fravær:

På Folkeskoleområdet arbejder PPR på to niveauer i forhold til fravær:

1. På det generelle niveau arbejder PPR forebyggende med at understøtte alle børn og unges trivsel, læring og udvikling. Det sker i samarbejde med skoler, skoleafdelingen og forældrene.

På baggrund af generelle data om eleverne og deres læringsmiljø, yder PPR rådgivning og vejledning om konkrete tiltag og samarbejdsformer, der kan øge elevernes udbytte af skolegangen og forebygge fravær.

2. På det individuelle niveau arbejder PPR med fravær på følgende måder:

- a. Ved åben rådgivning til forældre og elever og ved konsultation til lærere og pædagoger. Her drøftes årsager til vanskelighederne og indsatsmuligheder, herunder muligheder for hjælp og støtte i forhold hertil.
- b. Ved KIM-møder eller tværfaglige møder på skolerne drøftes elevens og skolens ressourcer og udfordringer samt handlemuligheder tværfagligt.

- c. Efter indstilling fra skole og hjem foretages konkret udredning og afdækning af ressourcer og vanskeligheder i og omkring eleven (herunder angstscreening), og der foretages rådgivning og vejledning samt korterevarende behandling ift. problematikken samt inddragelse af eksterne behandlingstiltag.

Metodisk arbejdes der ud fra Daniel Chorneys model vedr. kategorisering af fraværstype og tværfaglig intervention.

Værktøjskasse – konkrete tiltag/tilbud:

- Angstgruppe for 9-12-årige
- "Fremstrakt hånd" – psykologsamtaler til unge
- "Fremskudt funktion" – en samarbejdsmodel mellem psykiatri, Familieafdeling, PPR og praktiserende læge ift. børn og unge i udsatte positioner
- Korterevarende individuel behandling (ressourcebestemt)
- Generel rådgivning og vejledning til forældre, skoler og andre professionelle
- Deltagelse i alle former for møder med professionelle, forældre og elever.

SSP's rolle, når der er tale om bekymrende fravær:

- I forhold til den tidlige indsats imod ungdomskriminalitet, arbejder SSP ud fra en strategi om systematisk risikovurdering af de enkelte unge.
- SSP tager udgangspunkt i én nomenklatur for risikofaktorer og anvender derfor ordlyden fra socialstyrelsens 50 risikofaktorer. Her finder man blandt andet, at et højt fravær i grundskolen er en risikofaktor.
- SSP's nuværende rolle er i den sammenhæng at vurdere, hvorvidt den unge er kriminalitetstruet eller ej. Dette sker på individmøder og ved hjemmebesøg.
- Alle unge, der af den ene eller anden grund optræder på politiets individlister, bliver vurderet på et individmøde. Her indgår skolefravær som en del af vurderingen af den unges situation.
- Hvis den unge ikke er kriminalitetstruet, foretager SSP-teamet sig ikke yderligere i forhold til fravær.

Værktøjskasse – konkrete tiltag/tilbud:

I SSP-regi er der et ganske stort råderum i forhold til behandling og videregivelse af personlige oplysninger. Al behandling af personlige oplysninger skal ske på grundlag af 3 overordnede kriterier:

1. Behandlingen af oplysningerne om den enkelte sker som led i SSP-samarbejdet.

- 2.** Behandlingen af oplysningerne om den enkelte er rimelig og saglig.
- 3.** Behandlingen af oplysningerne er nødvendig for at kunne løse SSP-samarbejdets opgave.

Fravær er en oplysning, der opfylder kriterierne, og derfor kan behandles på bl.a. individmøder.

Der er mulighed for, at andre faggrupper end de nuværende deltager på individmøder.

I de tilfælde, hvor det vurderes nødvendigt, kontaktes forældre/væрге med henblik på at foranstalte et hjemmebesøg/bekymringssamtale.

INTERKULTURELT TEAM

Interkulturelt Team's rolle, når der er tale om bekymrende fravær:

- Interkulturelt Team kontaktes, når der er tale om familier med anden etnisk baggrund, hvor en elev har bekymrende fravær i skolen. Interkulturelt Team – ved enten Interkulturel Pædagog eller Interkulturel Familiekonsulent – kan, efter aftale med skolelederen, støtte eleven og særligt forældresamarbejdet mhp. at fremme fremmødet i skolen. En vigtig del af denne proces er afklaring af de bagvedliggende årsager til det høje fravær. I mange tilfælde vil medarbejderen i Interkulturelt Team have kendskab til familien

specifikt, eller de vil have et generelt kendskab til interkulturelle forhold, der kan være medvirkende til, at eleven har fravær.

- Interkulturelt Team understøtter med viden om mange forskellige kulturer samt den interkulturelle kommunikation, der er nødvendig for at få etableret og gennemført et godt forældresamarbejde mhp. at komme elevens fravær til livs.
- Interkulturelt Team's Interkulturelle Sprogpædagoger arbejder med

målgruppen af børn og forældre med anden etnisk baggrund - ind i dagtilbud. Her arbejdes ligeledes med, at de flersprogede børn har et stabilt fremmøde. Et stabilt fremmøde i dagtilbud understøtter barnets mulighed for sproglig, social og relationel udvikling, hvilket er altafgørende for, at barnet udvikler skoleparathed og mulighed for at begynde i skolen på niveau med etnisk danske elever.

Værktøjskasse – konkrete tiltag/tilbud:

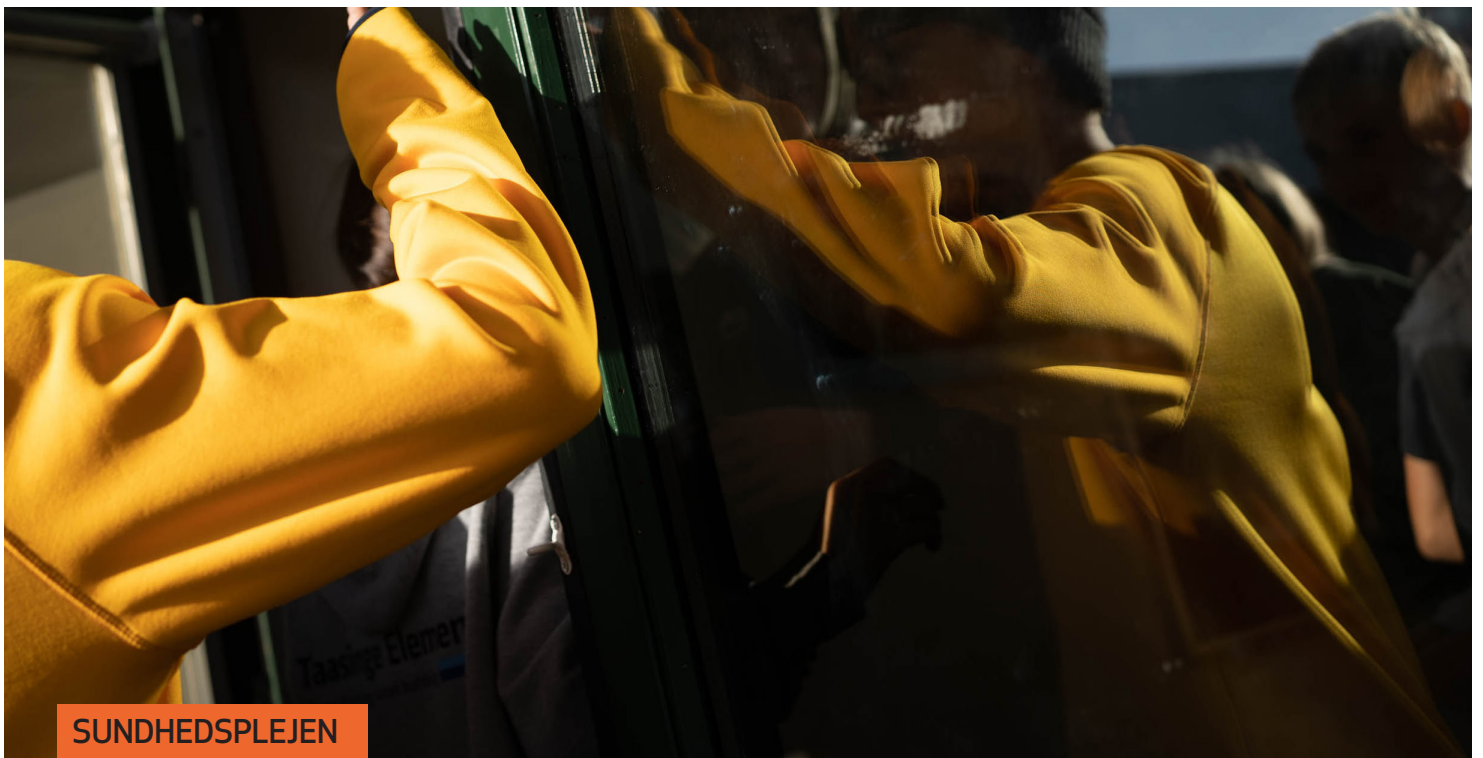

- Afklaring af den flersprogede elev og families situation ved **deltagelse i skole-hjem-samtale** med klasselærere og/eller skoleledelse. Understøtte, at der bliver udarbejdet en handleplan målrettet elevens stabile fremmøde i skolen. Understøtte opfølgning på handleplan ved hjemmebesøg eller ved opfølgningssamtaler på skolen.

- Iværksættelse af **Aftalehus**, hvis det manglende fremmøde skyldes en dagsstruktur og -rytme, der er uhensigtsmæssig. Aftalehus kan iværksættes der, hvor der er mulighed for ugentlige opfølgninger med forældrene af en tilknyttet familierådgiver eller kontaktperson. Ved familier med flygtningebaggrund, når

der er tilknyttet Interkulturel Familiekonsulent.

- **Morteza's skolehjemtrekant**; et motivationsværktøj ved samtaler med forældre med anden etnisk baggrund. Kan være særdeles relevant ifm. fraværssamtaler.

SUNDHEDSPLEJEN

Sundhedsplejens rolle, når der er tale om bekymrende fravær:

Sundhedstjenestens ydelser i skolen er af både generel og individuel karakter og består af en lang række tilbud.

Sundhedstjenesten skal tilbyde regelmæssige individuelle undersøgelser, der opsporer sygdom og fejludvikling, opspore børn og unge med særlige sundhedsmæssige behov og tilbyde dem særlig vejledning.

Målet for skolesundhedspleje er, at børn og unge gradvist bliver i stand til at forholde sig til og handle i forhold til egen og andres sundhed og trivsel (SST 2019).

Værktøjskasse – konkrete tiltag/tilbud:

- Forebyggende og opsporende. Individuelt og på gruppeniveau: Fokus på mistrivsel og sundhedsmæssige udfordringer via spørgeskemaer, undersøgelser og samtaler.
- Når skolefravær er blevet bekymrende: Individuelle undersøgelser og samtaler på skolen eller i hjemmet til afdækning af eventuel sundheds-

mæssige problemstillinger, der influerer på skolefraværet.

- Forældrekurset Forstå din Teenager

UNGDOMSSKOLEN

Ungdomsskolens rolle ved bekymrende fravær:

- Ungdomsskolen inddrages typisk i forhold til fravær af skoler, der efterspørger et tilbud til den unge.
- Ofte er det den unge selv, der fortæller om sin problematiske skolegang og gerne vil deltage i Ungdomsskolens forskellige tilbud.

Værktøjskasse – konkrete tiltag/tilbud:

Samtaler med den unge (især i klubregi) - Fokus på, hvad der er problemet?

Guide unge i det kommunale hjælpesystem, især Ungekontakten, samt deltagelse i samtaler på Ungekontakten, PPR, SSP, skoler.

- **MiLife** - Et tilbud, hvor der arbejdes med den unges sociale og personlige udvikling. Den unge hjælpes til at forstå sig selv og andre, finde styrker og bygge videre på dem, opbygge et godt selvværd og håndtere livet og de udfordringer og forandringer, det byder på. Holdet egner sig især

til ensomme unge, unge med problemer i klasse eller hjemme, unge med meget fravær og med lavt selvværd. Pris: 5000 kr. pr. elev.

- **Erhvervspakker** - Et tilbud, hvor den unge præsenteres for en bred vifte af uddannelses- og jobmuligheder indenfor et bestemt område. (søfart, landbrug, iværksætter, dem, der passer på os). Tilbuddet henvender sig især til unge, der har mistet troen på sig selv i uddannelsessystemet, unge, der har mistet motivationen for at gå i skole, unge, der er usikre på

hvilken ungdomsuddannelse, de skal vælge. Finansieres af fondsmidler det næste 1,5 år.

- **Udveksling** - Et tilbud om deltagelse i en ungecamp i udlandet. Typisk 10 dage i et europæisk land. Hver camp har et emne, der forberedes hjemmefra. Alt foregår på engelsk. Det er skolerne og os, der i fællesskab vælger hvilke unge, der skal deltage. Vi vælger gerne de unge, der har brug for et fagligt løft, unge der ikke trives, unge der har brug for en pause. Pris 750 kr. pr. elev. Resten dækkes af EU.

ÅBEN ANONYM RÅDGIVNING

Åben Anonym Rådgivnings rolle, når der er tale om bekymrende fravær:

- Forældre til børn og unge med bekymrende fravær kan opfordres til at opsøge den åbne anonyme rådgivning.
- ÅAR er opdelt i to tilbud:
  - 0-14-årige og deres forældre: Familiecentret, Møllergade 88, tlf. 62 23 46 56
  - 15-25-årige og deres forældre: Ungekontakten, AP. Møllersvej 37, tlf. 24 88 66 53 / 51 72 42 98.
- ÅAR er et åbent tilbud, hvor børn, unge og familier selv kan henvende sig og få op til fem samtaler med en rådgiver.
- ÅAR arbejder ikke opsøgende og tager kun samtaler med børn, unge og familier, som selv henvender sig.

Værktøjskasse – konkrete tiltag/tilbud:

- Samtaleforløb for børn, unge og forældre. Der gives op til fem samtaler.
- Mindfulness-gruppeforløb for børn og unge.
- MiLife gruppeforløb for børn og unge i alderen 16-25 år.
- 13-25-årige, der har behov for et psykologforløb, kan efter et samtaleforløb i ÅAR henvises til et psykologbehandlingsforløb i projekt En fremstrakt hånd.
- Forældre til børn og unge kan tilbydes et netværksforløb.

UU SYDFYN

UU's rolle, når der er tale om bekymrende fravær:

UU varetager vejledning for unge i grundskolen fra og med 7. klasse til og med 10. klasse. UU inddrages typisk i forhold til fravær på baggrund af uddannelsesparathedsvurderingen, som foretages to gange årligt fra og med 8. klasse til og med 10. klasse.

Et af parametrene ift. vurderingen af elevens personlige forudsætninger er stabilt fremmøde. En elev med højt fravær vil således som udgangspunkt ikke kunne vurderes parat. Når en elev vurderes ikke-parat, har eleven (ifølge bekendtgørelse om vejledning i grundskolen) ret til individuel vejledning. De konkrete tiltag i den forbindelse er beskrevet nedenfor.

Parathedsvurderingen laves af skolen

– konkret af de lærere, der til daglig er omkring eleven. UU's formelle rolle er at revurdere skolens vurdering. I praksis sidder UU med ved bordet, når vurderingerne laves, så udfaldet af vurderingen bliver vendt grundigt og i samarbejde mellem UU og skolen, og vi vil derfor stort set altid understøtte skolens vurdering.

Den første parathedsvurdering laves i november i 8. klasse, og det er typisk der, UU bliver bekendt med, hvis en elev har højt fravær. I forlængelse af dette aftales der en handlingsplan i forhold til at håndtere problemstillingen med henblik på at nedbringe fraværet eller iværksætte tiltag, der kan understøtte eleven i på sigt at få mere mod på at komme i skole (se nedenfor).

I nogle tilfælde inddrages UU allerede inden første parathedsvurdering (altså i 7. klasse). I så fald er der typisk tale om unge med diagnoser (angst, skolevægring, diagnoser inden for autismespektret), hvor der således ofte er behov for en helt særlig indsats. I disse tilfælde samarbejdes der typisk også med PPR og Familieafdelingen. Det er skolen, der inviterer UU til møder i disse tilfælde og ligeledes skolen, der vurderer, hvornår vi inddrages.

UU's rolle er således i samarbejde med skolen at undersøge årsager til fravær og – ligeledes i samarbejde med skolen – iværksætte tiltag for at nedbringe fraværet.

Værktøjskasse – konkrete tiltag/tilbud:

- Samtaler med den unge i relation til UPV – afdækning af årsager til fravær (i samarbejde med skolen)
- Særligt tilrettelagte praktikforløb, hvis fraværet skyldes skoletræthed eller mistrivsel i skolen § 33 i Folkeskoleloven - praktik

- Deltagelse i skole-hjem-samtaler
- Hjælp til at finde særlige tilbud, der imødekommer den unges forudsætninger
- Deltagelse i netværksmøder med bl.a. lærere, forældre, skoleledere, PPR,

- SSP, sagsbehandlere, støttekontaktpersoner, OUH (hvis den unge er i gang med en udredning eller for nyligt er diagnosticeret).
- Tildeling af UU Guide.
- Hjælpe den unge til et fritidsjob.

UU SYDFYN

UU Guideordning:

I forbindelse med etablering af en kommunal Ungeindsats for unge under 25 år pr. 1.8.2019 skal der være en kontaktpersonordning, når der er personlige eller sociale udfordringer for den unge, som gør gennemførelse af uddannelse eller at finde vejen til beskæftigelse svær.

I Svendborg Kommune kaldes denne kontaktpersonordning UU - Guideordningen, og den er forankret i UU Sydfyn.

UU - Guideordningen er ikke det samme som en kontaktperson bevilliget efter Serviceloven. UU-Guiden erstatter dermed heller ikke en eventuelt bevilliget kontaktperson efter serviceloven.

Målgruppen for en UU-Guideordning er unge, som har brug for en særlig individuel støtte for at komme i gang med og gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse. Unge kan tildeles en UU-Guide fra 8. klasse og op til det 25. år. Det er UU-vejledere i UU Sydfyn, som kan vejlede og indstille til en UU -Guide. Der afholdes visitationsmøder hver 14. dag.

Fritidsjob

UU Sydfyn kan efter aftale være medvirkende til at hjælpe den unge til et fritidsjob. UU Sydfyn er med i Projekt Fritidsjob, hvor vi hjælper udsatte unge til arbejde.

Læs mere på www.hopijob.dk.

BOLIGSOCIAL HELHEDSPLAN

Den Boligsocial helhedsplans rolle, når der er tale om bekymrende fravær:

Den boligsociale helhedsplans rolle er at understøtte af børn og familiers generelle trivsel med henblik på, at de får større overskud, indsigt og mulighed for at handle i forhold til egen situation. Der er ikke i dag et systematisk samarbejde mellem de pågældende skoler og helhedsplanen i tilfælde af bekymrende fravær, men der er altid mulighed for at tage kontakt til og brobygge til tilbudene under den boligsociale helhedsplan og dermed inddrage helhedsplanens tilbud som en del af løsningen.

Den boligsociale helhedsplan kan spille en rolle via Nøddeknækkeren, som kan kobles på familien. En del af Nøddeknækkerens indsats er desuden

at bygge bro til de øvrige boligsociale indsatser.

I andre tilfælde kan det være en kombination af økonomisk og åben rådgivning til forældrene koblet med andre motiverende tilbud målrettet barnet, såsom et lommepengejob i boligområdet. Det kan også være i samarbejde med fagpersoner, som udvælger og bruger udvalgte tilbud i regi af helhedsplanen, som vurderes at vil have en positiv effekt ift. at nedbringe fravær.

Den boligsociale helhedsplan kan i tilfælde – hvor familien er kendt af helhedsplanen – spille en vigtig rolle ift. at motivere og støtte forældrene i at gå konstruktivt ind i samarbejde med

skolen og andre fagpersoner. Helhedsplanen vil i nogle tilfælde også kunne bidrage med viden om familiens situation, som har betydning ift. et mere helhedsorienteret perspektiv. Derudover vil helhedsplanen kunne spille en rolle ift. efterværn og særlig opmærksomhed på trivselsudfordringer i familien.

OBS! Den boligsociale helhedsplan i Svendborg omfatter 10 boligafdelinger: Skovparken, Elmevænget, St. Byhavevej, Strynøvej, Sanddalsparken, Munkevænget, Bispeløkken/Priorvej, Jægermarken, Toftemarken/Klintemarken/Frilandsvej, Hjerteparken.

Værktøjskasse (Helhedsplan 2018 – 2021)

Nøddeknækker (samarbejde med Familieafdeling)

Lommepenge og fritidsjob (i samarbejde med UU)

Lærings- og lektietilbud:

- Lektiecafe
- Mod På Matematik (målrettet elever i 6. klasse koblet med lommepenge)

Fritidstilbud:

- Fritidsmentor (mentor som følger og hjælper i gang med fritidsaktivitet)

Tilbud til yderligere understøttelse af hele familiens trivsel:

- Åben Rådgivning
- Økonomisk Rådgivning
- Mentor

- Netværksgrupper for forældre
- Forældrekurser
- Frivillige aktiviteter

KONTAKTINFORMATION PÅ AKTØRER

Familieafdelingen

Teamleder Dorte Hansen,
tlf. 23 26 07 06
familieafdelingen@svendborg.dk
Tlf. nr. Familieafdelingen 62 23 46 00

Pædagogisk Psykologisk Rådgivning

Leder Hans Jørn Søberg
ppr@svendborg.dk
Tlf. nr. 62 23 45 45

SSP

Afdelingsleder Mette Machon Balle,
tlf. 40 38 31 64
ssp@svendborg.dk
Tlf. nr. SSP-konsulenterne:
40 26 48 27 / 24 88 63 97 / 20 28 65 917

Interkulturelt Team

Leder Christina Lindholm
christina.lindholm@svendborg.dk
Tlf. nr. 51 52 46 56

Sundhedsplejen

Leder af Sundhedstjenesten
Jane Zenker Bergenhagen
jane.zenker.bergenhagen@svendborg.dk
Tlf. nr. 21 60 78 24

Ungdomsskolen

Ungdomsskolen
Leder Cathri Jepsen
ungdomsskolen@svendborg.dk
Tlf.nr. 62 23 30 70

Åben Anonym Rådgivning

0-14-årige og deres forældre:
Familiecentret, Møllergade 88,
Tlf. 62 23 46 56

15-25-årige og deres forældre:
Ungekontakten, AP. Møllersvej 37,
Tlf. 24 88 66 53/ 51 72 42 98

UU Sydfyn

Leder Anne Marie Nyborg
anne.marie.nyborg@svendborg.dk
Tlf. nr. 21 59 84 67.

UU-Guideordningen

Koordinator for ordningen Galina Kiel
galina.kiel@svendborg.dk
Tlf. nr. 21 35 56 07

Boligsocial Helhedsplan

Projektchef, Mette Østerberg
moe@domea.dk
Tlf. nr. 24 84 33 87

